

Obrazac „Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu“

OSNOVNI PODACI

Ime i prezime	Dubravka Kalinić Lebinec
Zvanje	diplomirana učiteljica razredne nastave
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	II. osnovna škola Varaždin
Adresa elektroničke pošte	dubravka.kalinić-lebinec@skole.hr dkalinic@yahoo.com
Naslov metodičkih preporuka	Strip kao medij
Predmet (ili međupredmetna tema)	Likovna kultura Metodička preporuka za 2. dio dvosata (blok-sata) <u>Poveznica na dvosat u cijelosti (1. i 2. dio – 90 minuta)</u>
Za međupredmetnu temu obavezno navesti u sklopu kojega nastavnoga predmeta se izvodi. Dodatno može i sat razrednika ili izvannastavna aktivnost, ali najmanje jedan nastavni predmet je obavezan.	/
Razred	

OBVEZNI ELEMENTI

Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	OŠ LK A.1.1. Učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem. Razrada ishoda Učenica/učenik: - odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja - u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) – izražavanje pokretom, zvukom, glumom koje povezuje s likovnim izražavanjem kroz kreativnu igru
--	---

	<p>OŠ LK B.1.1.</p> <p>Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznaje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela</p> <p>Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.</p> <p>Razrada ishoda</p> <p>Učenica/učenik opisuje:</p> <ul style="list-style-type: none">– materijale i postupke– likovne elemente i kompozicijska načela– tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije). <p>OŠ LK C.1.2.</p> <p>Učenik povezuje neki aspekt umjetničkog djela s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.</p> <p>Razrada ishoda</p> <p>Učenica/učenik:</p> <ul style="list-style-type: none">- povezuje neki od aspekata umjetničkog djela (likovni, vizualni i tematski sadržaj) s iskustvom iz svakodnevnog života i svoje okoline.- prepoznaje njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja
Tijek nastavnoga sata	<p><i>Preporučeno vrijeme realizacije je drugo polugodište, po mogućnosti u vrijeme Dana medijske pismenosti koji su najčešće krajem ožujka i/ili početkom travnja.</i></p> <p><i>Iako je ova je metodička preporuka rađena kao zaseban dvosat (u ovom je metodičkoj pripravi razrađen drugi dio dvosata – 45 minuta) učinkovitost će biti veća ako je ovom dvosatu prethodio sat Hrvatskoga jezika na kojem su učenici upoznali strip i njegova izražajna sredstva, njegove elemente. Za taj je sat napravljena metodička preporuka pod naslovom Strip kao medij i nalazi se u metodičkim preporukama za Hrvatski jezik.</i></p> <p>METODIČKA PREPORUKA ZA prvi 45 MINUTA DVOSATA (ovdje je samo naznačen tijek sata) NALAZI SE U ZASEBNOM OBRASCU POD NAZIVOM: <i>Strip kao medij - Likovna kultura (dvosat) - Metodička preporuka za 1. dio dvosata</i></p> <p>Priprema (10 minuta)</p>

	<p>a) Priprema materijala, pribora, razmještaj prostora b) Ponoviti predznanja o izražajnim mogućnostima olovke i olovke u boji (drvene bojice).</p> <p>Motivacija (30 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">- recepcija stripa- interpretacija stripa- elementi stripa <p>Najava zadatka (5 minuta)</p> <p>Stanka/odmor</p> <hr/>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Realizacija (rad) (35 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">- samostalan rad učenika uz usmene sugestije učitelja i podsjećanje na izražajna sredstva stripa (elemente stripa) <p>Analiza i vrednovanje likovnog procesa i produkata (10 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">- izlaganje svih stripova i osvrt na radove s naglaskom na iskorištenost elemenata stripa, na realizaciju likovnog zadatka <p>Realizacija (rad) (35 minuta)</p> <ul style="list-style-type: none">- učenici smišljaju radnju stripa- učitelj može sugerirati da radnja bude vezana uz njihovu okolinu, prijatelje, životinje, igračke, odnose, školske doživljaje <div data-bbox="695 1403 1298 1843"></div> <p>NAPOMENA: Djeca vole popularne junake iz crtanih filmova i stripova. Izrazito je važno da u svom stvaralaštvu ne koriste tuđe likove, već da se naglašava vrijednost njihovog, dječjeg</p>

	<p><i>crteža ma kako on nesavršen ili nespretno izveden bio. Svaki original ima daleko veću vrijednost nego kopija.</i></p> <ul style="list-style-type: none">- učitelj naglašava da strip treba imati početak, sredinu (koja na neki način iznenađuje, donosi nam nešto novo) i završetak- učenici samostalno, u parovima ili kroz skupnu raspravu jedni drugima pomažu u stvaranju priče, osmišljavanju likova- učitelj podsjeća učenike da na stripu najčešće surađuju dvije osobe: crtač i pisac- učenici crtaju strip kroz najmanje dva kadra (strip mora imati najmanje dva kadra u protivnom je to ilustracija ili karikatura)- nastali strip ili dijelovi stripa mogu se kolorirati olovkama u boji (bojicama)- učenici za vrijeme crtanja jedni drugima „poziraju“ u određenom zamrznutom pokretu ili izrazu lica- učitelj podsjeća da se likovi u stripu mogu prikazati u pokretu- učenici (uz pomoć učitelja) mogu preko internetske tražilice potražiti fotografiju nekog predmeta, životinje, krajolika koji im je potreban za realizaciju ideje <p>(Primjereno je vidjeti fotografiju navedenog i oblikovati originalan crtež prema viđenom, nego pronalaziti tuđe crteže i precrtavati ih.)</p> <p>Analiza i vrednovanje likovnog procesa i produkata (10 minuta)</p> <p>Na ploču se postavljaju nastali stripovi i kroz razgovor se valoriziraju zajedno sa strip autorom uz naglasak na pozitivno i sugeriranje mogućih poboljšanja.</p> <p>Za rad nije važno je li finaliziran, već je važna sama aktivnost, proces nastajanja i ostvarenost likovnog zadatka tj. načini korištenja izražajnih sredstava stripa, elemenata stripa o kojima se razgovaralo unutar motivacijskog djela.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<ul style="list-style-type: none">- plan ploče <div data-bbox="620 1724 879 1873"><p>The image shows a dark green rectangular board labeled "CRTE, CRTANJE" at the top. Inside, there are various simple line drawings representing strip elements: a speech bubble, a thought bubble, a zigzag line, a circle with a dot, and a horizontal line with a vertical tick.</p></div> <ul style="list-style-type: none">- PowerPoint prezentacija sa stripom i elementima stripa <p><u>Strip i elementi stripa ppt</u></p>

<p>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p>Vrednovanje za učenje</p> <ul style="list-style-type: none">- neverbalni znakovi podrške (mimikom, gestom)- dodatne upute, sugestije vezane uz korištenje izražajnih sredstava stripa- podrška za načine rada drugačije od uobičajenih- valorizacija izrađenih stripova s naglaskom na likovni zadatak- razgovor s pojedincem na individualnoj razini (samo s učenicima koji su nesigurni pri procjeni osobnog rada) <p>Vrednovanje kao učenje (samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje)</p> <ul style="list-style-type: none">- komentari suučenika o nastalim stripovima- usporedba pojedinih elemenata osobnog rada s ostalima- uočavanje broja osobnih korekcija unutar samostalnog rada
<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi</p>	<p>Zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja su vezani uz valorizaciju osobnog rada i rada suučenika. Ako gledamo strip kao medij onda su to prvi koraci ka kritičkom promišljanju o medijskom sadržaju uz korištenje objektivnih elemenata kritike. Ovdje se može polako uvoditi pojam pozitivne i negativne kritike.</p> <p>Zadaci za poticanje kreativnosti</p> <p>Samo likovno stvaralaštvo je kreativna aktivnost. Izrada stripa je složen kreativan proces jer učenik nastoji imati originalnu priču i realizirati ju kroz originalan crtež.</p>

DODATNI ELEMENTI ¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>OŠ HJ C.1.1. Učenik sluša/čita tekst u skladu s početnim opismenjavanjem i pronađi podatke u tekstu.</p> <p>OŠ HJ C.1.2. Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.</p> <p>OŠ HJ B.1.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.</p> <p>uku A.1.1. 1.Upravljanje informacijama Učenik uz pomoć učitelja traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Hrvatski jezik – stvaranje priče/scenarija za strip, osmišljavanje tekstualnog dijela stripa, povezivanje stripa s ranije poznatom pričom u nizu slika i sa slikovnicom Medijska pismenost – strip kao medij – prenositelj poruke Građanski odgoj i obrazovanje – kritički i selektivni pristup medijskim sadržajima IKT – korištenje internetske tražilice za potrebe realizacije osobne ideje
Aktivnosti koje obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	- za slabovidne učenike pripremiti veći format papira za izradu stripa i pomoći pri organizaciji prostora unutar stripa - pomoći slabovidnom učeniku pri smještaju oblačaka u kadar i pri upisivanju teksta u oblačke (ako je moguće treba podržati vršnjačku pomoć)

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnoga poziva. Nisu obvezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene metodičkih preporuka.

	<ul style="list-style-type: none">- učenicima s motoričkim teškoćama treba prilagoditi prostor za rad, pribor i pomoći mu tamo gdje se traži mehanički napor- učenicima sa slabijom motiviranošću za likovni izričaj može se dodatno pokazati video prilog sa strip autorom Darkom Macanom TV prilog vezan uz rad strip autora Darka Macana s djecom
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<ul style="list-style-type: none">- učenici koji su vješti i raniye gotovi s radom mogu pogledati video zapis o strip autoru Darku Macanu TV prilog vezan uz rad strip autora Darka Macana s djecom- za učenike koji žele dodatno razviti vještina crtanja likova možemo prikazati video zapis o crtanju lica s kružnicom kao bazom- za učenike koji pokazuju izraziti interes za strip i ujedno su dobri čitači Prezentacija o stripu / hrvatskom stripu
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	/
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	Ova se nastavna jedinica može realizirati zasebno ili u sklopu integriranih/tematskih dana vezanih uz medijsko opismenjavanje. Poveznica na detaljno razrađen metodički scenarij integriranih/tematskih dana koji sam realizirala s učenicima 1. razreda povodom Dana medijske pismenosti: Tematski/integrirani tjedan-Dani medijske pismenosti 1. razred
Poveznice na multimedijalne i interaktivne sadržaje	Strip i elementi stripa ppt TV prilog vezan uz rad strip autora Darka Macana s djecom video zapis o crtanju lica s kružnicom kao bazom Prezentacija o stripu / hrvatskom stripu

Prijedlozi vanjskih izvora i literature

- Belamarić, Dobrila (1987.) *Dijete i oblik*, Zagreb: Školska knjiga
- Grgurić, N., Jakubin, M. (1996.) *Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje*, Zagreb: Educa 23
- Huzjak, Miroslav <http://likovna-kultura.ufzg.unizg.hr/>
- Sakoman, B., Živković, S. (mentor) (2018) *Strip u nastavi Likovne kulture – diplomski rad*, Zadar: Sveučilište u Zadru, Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja - Odsjek za razrednu nastavu
[Strip u nastavi Likovne kulture Sakoman](#)
- [Tematski/integrirani tjedan-Dani medijske pismenosti 1. razred](#)